

ко, за да изплуват те от дълбините и лабиринтите на подсъзнанието, да донесат със и чрез себе си „даровете“ на онази повествователност за един страшен, „иреален“, смразяващ кръвта, плътта и духа друг свят и тези дарове да се сублимират в модифицирани, социокултурно „инкрустирани“ днешни вкусове и стереотипи, вербални и поведенски матрици за оценка и допустимост на чистота, тактилна, обонятелна и двигателна мобилност, на видимостта или незримостта на реални или иреални феномени в етнопрофилиращия характер и особености на съответния персонаж.

Погълнато с праха на изоставените отдавна по тавани и мазета детски книжки или сред отнесеното от вятъра на времето чуто и преживяно във вечерен здрач, при скупчените, треперещи и свиващи се едно до друго детски телца, приказното повествование идва отново и неусетно – след години и десетилетия, в други условия, в една прозаично-банална, изобщо неприказна обстановка, за да подкаже отново и дискретно друмищата, по които човешката духовност, моралност, култура, естетична и етнична идентичност трябва да поемат и от които да не се отклоняват.

Демонологията от приказния свят е продукт на рефлексия на социалния свят някога. Днес тя неусетно приижда като подземна река и прераства в своеобразно профилирана, демонологично обременена интерпретация на психологическата и социокултурната дистанцираност. Тук става специфичен сблъсък не между демонологиите на приказните, митологичните светове на ромии и неромии, а сблъсък между демонологията на приказния свят на нерома с демонологично „излъчващото“ се съдържание и форменост на ромския свят. Ако трябва да бъдем още по-точни – с представата, предубеждението, предразсъдъка, превзетата автоматичност на оценките за този свят и за спотаеното във и чрез него демонично (за нерома) начало.

Тъкмо тези деформирани и огрубени представи пораждат и налагат образи, във и чрез които реалният „иреален“ свят на ромското „гето“ неотвратимо предполага демонични сили и стихии, които трябва да се избегнат или санкционират (рационално, емотивно, вербално или поведенски). Това са образи на идентифициране на добродетелта и порока, красотата и грозотата, величието и падението